

Anders werken, anders organiseren in de langdurige zorg voor kwetsbare personen

Deze subsidieronde bestaat uit twee fasen: een projectidee fase en een uitgewerkte subsidieaanvraag fase. Deze oproep betreft de uitgewerkte subsidieaanvraag (UA).

Datum geplaatst: **08-01-2024**

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag: **05-03-2024, 14.00 uur**

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Doel subsidieoproep.....	1
3. Voorwaarden en verplichtingen.....	3
3.1. Voorwaarden	3
3.1.1 Wat past in deze subsidieronde?	3
3.1.2 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	4
3.1.3 Staatssteun voorkomen	4
3.1.4 Samenwerking en bijdrage van derden.....	4
3.1.5 Welk bedrag kunt u aanvragen?	5
3.1.6 Praktische voorwaarden.....	5
3.2. Verplichtingen	6
4. Beoordeling en prioriteitstelling	7
4.1. Beoordelingsprocedure	7
4.2. Relevantiecriteria	7
4.2.1 Programmaspecifieke relevantiecriteria	7
4.2.2 Overige (ZonMw-brede) relevantiecriteria	9
4.3. Kwaliteitscriteria	9
4.4. Prioriteitstelling	9
5. Indienen.....	9
5.1. Indiening via Mijn ZonMw	9
5.2. Tips	10
5.3. Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	10
5.4. Inhoudelijke vragen	10
5.5. Technische vragen	10
5.6. Downloads en links.....	11
6. Bijlagen.....	11
Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB.....	12
Bijlage 2 – Checklist voor aanvragers.....	13

1. Samenvatting

Wie

Een uitgewerkte aanvraag (UA) kan alleen door een onderzoeksorganisatie of zorginstelling worden ingediend. De samenwerking tussen een onderzoeksinstelling en een of meer zorginstellingen is een vereiste. Een UA kan alleen ingediend worden als er bij de projectideefase ook een projectidee is ingediend voor hetzelfde project.

Het onderzoek wordt opgezet en uitgevoerd met een projectgroep, waarin ook relevante stakeholders deelnemen, zoals zorgverleners en mensen die langdurig zorg en ondersteuning ontvangen en hun informele netwerk.

Waarvoor

Deze subsidieoproep heeft als doel om kennis te ontwikkelen over andere manieren van werken en organiseren in de langdurige zorg en ondersteuning voor kwetsbare mensen in het kader van de Wet langdurige zorg (Wlz). Deze andere manieren van werken en organiseren beogen de kwaliteit van leven van mensen die langdurig afhankelijk zijn van zorg en ondersteuning te vergroten en/of zijn gericht op anders werken voor de toekomstbestendigheid van de langdurige zorg.

Wat

In deze subsidieronde kan maximaal € 500.000,- per onderzoeksvorstel worden aangevraagd, mits goed onderbouwd in de begroting, voor een looptijd van maximaal 4 jaar. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 6.000.000,-

Wanneer

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	5 maart 2024, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	Begin april 2024
Deadline indienen wederhoor	Medio april 2024, 14.00 uur
Besluit	Eind juli 2024
Uiterlijke startdatum	1 november 2024

2. Doel subsidieoproep

Deze subsidieoproep heeft als doel om kennis te ontwikkelen met betrekking tot andere manieren van werken en organiseren in de langdurige zorg en ondersteuning. Deze andere manieren van werken en organiseren beogen de kwaliteit van leven van mensen die langdurig afhankelijk zijn van zorg en ondersteuning te vergroten en de kwaliteit van zorg en ondersteuning te verbeteren en/of zijn gericht op anders werken voor de houdbaarheid en toegankelijkheid van langdurige zorg.

Context

Kennisprogramma Langdurige zorg en ondersteuning

Deze subsidieoproep is de eerste oproep binnen het *kennisprogramma Langdurige zorg en ondersteuning 2023 – 2027 (LZO II)*. Dit programma heeft als missie het (door)ontwikkelen en toepassen van kennis die bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen die behoefte hebben aan langdurige zorg en ondersteuning, aansluitend bij langere termijn vraagstukken én actuele ontwikkelingen, in nauwe samenwerking tussen beleid, onderzoek, onderwijs en praktijk.

Voor de programmaperiode 2023-2027 zijn door het ministerie van VWS de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Het programma genereert kennis die vakbekwame en toegeruste zorgmedewerkers nodig hebben om waarde toe te voegen aan het leven van mensen die aangewezen zijn op professionele langdurige zorg en ondersteuning en kennis die bijdraagt aan de toekomstbestendigheid van de langdurige zorg (met relatief minder mensen kwalitatief goede zorg en ondersteuning blijven leveren). Bij beide aspecten is er aandacht voor mogelijkheden en behoeften van de naasten en het netwerk van de zorgvragers.
2. Het programma draagt bij aan de doorontwikkeling van de kennisinfrastructuur voor de langdurige zorg, die georiënteerd is op het beantwoorden van kennisvragen uit de praktijk, met aandacht voor de (door)ontwikkeling van onderzoek, de bundeling en verspreiding van kennis

en het toepasbaar maken van kennis en de ondersteuning van bijbehorende (de-)implementatie in praktijk en onderwijs.

3. Het programma maakt inzichtelijk welke impact de project- en programmaresultaten hebben voor zorgmedewerkers en voor de ervaren kwaliteit van leven van zorgontvangers en hun naasten.

Aan deze doelstellingen wordt samen met partijen uit beleid, onderzoek, onderwijs en praktijk gewerkt in drie programmalijnen: 'Kennisontwikkeling', 'Kennisbenutting' en 'Leren en professionaliseren'. Deze subsidieoproep heeft betrekking op de programmalijn 'Kennisontwikkeling' en op de eerste doelstelling van het programma.

Actuele (beleids)ontwikkelingen

De praktijk van de langdurige zorg wordt gekenmerkt door een diversiteit aan doelgroepen, locaties waar de zorg wordt geleverd, opleidingsniveaus van professionals en verschillen in complexiteit bij zorg- en ondersteuningsvraag. Deze diversiteit draagt ertoe bij dat kennisontwikkeling, -uitwisseling en -implementatie in de langdurige zorg ingewikkeld is, terwijl de noodzaak om te werken aan de versterking van de kennisbasis in de langdurige zorg urgenter is dan ooit.

De huidige manier van werken in de zorg staat onder druk. Er is sprake van een veranderende en toenemende zorgvraag, in alle sectoren van de langdurige zorg, terwijl in verhouding steeds minder zorgverleners beschikbaar zijn. Door deze ontwikkelingen moet zorg met minder budget worden verleend en soms door andere personen en op andere plekken dan we voorheen gewend waren. Naast professioneel zorgpersoneel, wordt bijvoorbeeld steeds meer een beroep gedaan op familieleden of vrijwilligers. En als alternatief voor intramurale zorg wordt zorg zo lang mogelijk verleend in de thuissituatie of in een kleinschalige woonvorm.

Met het LZO II programma in het algemeen en deze subsidieoproep in het bijzonder spelen we in op een aantal actuele adviesrapporten en beleidsontwikkelingen^{1,2,3}. Deze beleidsstukken beschrijven de opgaven in de zorgsectoren, de noodzaak om anders te gaan werken in de zorg en komen met oplossingsrichtingen.

Wet langdurige zorg (Wlz)

De Wlz geeft recht op zorg aan verzekerden die blijvend zijn aangewezen op 24 uur per dag zorg in de nabijheid of permanent toezicht vanwege hun aandoening(en) of beperking(en). Het gaat bijvoorbeeld om ouderen met vergevorderde dementie, mensen met langdurige psychische kwetsbaarheid of mensen met een ernstige verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking. Wlz-zorg wordt nog grotendeels verleend in een instelling, zoals een verpleeghuis of een instelling voor mensen met een handicap, maar steeds vaker wordt zorg ook in geclusterde woonvormen of thuis verleend. Deze trend wordt met het programma Wonen, ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) in de komende jaren versterkt doorgezet.

Het kader Passende zorg⁴ reikt handvatten aan om kwalitatieve zorg te verlenen die waarde toevoegt aan het leven van mensen die de zorg ontvangen, in de huidige omstandigheden waarbij zorg onder druk staat door minder zorgverleners bij een toenemende zorgvraag.

Ook de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) constateert dat we anders moeten leven en zorgen om de zorg toekomstbestendig te maken. In haar adviesrapport 'Anders werken en zorgen' beschrijft zij oplossingsrichtingen om te komen tot een gelijkwaardig samenspel tussen naasten, vrijwilligers en beroepskrachten. Door samen te werken als team van verleners van formele en informele zorg staan beroepskrachten, overbelaste mantelzorgers of vrijwilligers er niet alleen voor⁵.

Subsidieronde Anders werken, anders organiseren

In het kader van de beschreven ontwikkelingen wordt in deze ronde subsidie beschikbaar gesteld om vraagstukken te onderzoeken met betrekking tot het anders werken in en organiseren van de langdurige zorg.

In deze ronde stimuleren we praktijkgericht onderzoek waarin de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van andere manieren van werken en organiseren centraal staan.

¹ [Integraal Zorgakkoord](#): Samen werken aan goede zorg

² WRR-rapport [Kiezen voor houdbare zorg. Mensen, middelen en maatschappelijk draagvlak](#)

³ [WOZO Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

⁴ <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/adviezen/2022/06/28/kader-passende-zorg>

⁵ [Anders leven en zorgen | Advies | Raad voor Volksgezondheid en Samenleving \(raadrvs.nl\)](#)

Onderzoeksvoorstellen mogen inhoudelijk gericht zijn op verschillende vormen en aspecten van anders werken. Denk bijvoorbeeld aan onderzoek naar verschillen in kwaliteit of organiseerbaarheid van zorg in verschillende woonvormen, verbetering van samenwerking tussen formele en informele zorg, mogelijkheden om de eigen regie en gedeeltelijke zelfredzaamheid van Wlz-cliënten te behouden of inzet van technologie in de zorg. Het doel van het onderzoek kan zowel gericht zijn op experimentele (door)ontwikkeling, implementatieonderzoek of effectonderzoek. Aanvragers dienen te onderbouwen waarom de gekozen vorm van onderzoek passend is bij het onderwerp en de vragen die leven in de praktijk en onderbouwen hun keuze voor onderzoeksmethoden en -instrumenten.

Cliënten, naasten en/of mantelzorgers en de zorg- en ondersteuningsprofessionals participeren op een actieve en passende manier in het onderzoek en in de projectgroep.

Het praktijkgerichte onderzoek levert transfereerbare en implementeerbare kennis op. De opgedane kennis wordt gedurende en/of na afloop van het project direct ingezet in de praktijk waar het onderzoek plaatsvindt. Het project levert een aantoonbare bijdrage aan de verbetering van kwaliteit van zorg en ondersteuning en aan het welbevinden van cliënten en/of aan de toekomstbestendigheid van de langdurige zorg in het licht van de spanning tussen de groei van de zorgvraag en de beschikbare arbeidscapaciteit.

Doelgroep

De doelgroep van de projecten die binnen deze subsidieoproep passen, betreft zorgvragers die zorg vanuit de Wlz ontvangen in de ouderenzorg of gehandicaptenzorg. Deze subsidieronde is niet gericht op de langdurige geestelijke gezondheidszorg binnen de Wlz. Onderzoek naar organisatie van zorg voor ouderen en mensen met een beperking die ook de expertise van de geestelijke gezondheidszorg nodig hebben valt wel binnen de scope van deze subsidieronde.

Onderzoeksvoorstellen die gericht zijn op vraagstukken die zowel in de ouderenzorg als gehandicaptenzorg spelen en waarin samengewerkt wordt tussen ouderenzorg en gehandicaptenzorg zijn bijzonder welkom.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw uitgewerkte aanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als uw eerder ingediende projectidee in deze subsidieronde een positief advies tot uitwerken heeft gekregen. Overweegt u ondanks dit negatieve advies toch een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen? Dan verzoek ik u vriendelijk hierover zo spoedig mogelijk contact op te nemen via LZO@zonmw.nl zodat wij de subsidieaanvraag voor u open kunnen zetten.

3.1.1 Wat past in deze subsidieronde?

Uw voorstel past in deze subsidieronde als het voldoet aan de volgende (inhoudelijke) voorwaarden:

- Het onderwerp van het voorstel past bij de inhoudelijke kaders van deze subsidieronde;
- De subsidieaanvraag is gericht op onderzoek naar zorg binnen het kader van de Wet langdurige zorg;
- De subsidieaanvraag is gericht op het doen van wetenschappelijk onderzoek;
- In het projectidee is beschreven hoe bestuurders van de betrokken organisaties betrokken zijn of worden. De subsidieaanvraag heeft bestuurlijk akkoord van de betrokken organisaties;
- De diverse kostenposten voldoen aan de algemene subsidievoorwaarden van ZonMw en de eisen in deze subsidieronde. Bij de uitgewerkte subsidieaanvraag moet in de begroting zichtbaar zijn dat er voor alle partijen in de projectgroep middelen (in cash of in kind) beschikbaar zijn;
- Het voorgestelde onderzoek heeft een looptijd van maximaal 48 maanden;

- De uiterlijke startdatum van het project is 1 november 2024.

Niet passend binnen deze subsidieronde

Deze subsidieronde biedt geen ruimte voor projecten die primair gericht zijn op het onderzoeken van effectiviteit van reeds breed ingezette interventies of werkwijzen in de langdurige zorg en ondersteuning. Voor studies die reeds gestart zijn, kan geen subsidie worden aangevraagd.

3.1.2 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partij(en) kunnen/kan aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

1. **Hoofdaanvrager:** Een subsidieaanvraag kan alleen door een hoofdaanvrager afkomstig van een Nederlandse onderzoeksorganisatie in de zin van het EU staatssteunrecht⁶ of een Nederlandse zorginstelling⁷ worden ingediend. De bestuurlijk verantwoordelijke is afkomstig uit dezelfde organisatie.
2. **De projectgroep bestaat verder ten minste uit:**
 - Een projectleider/penvoerder vanuit een onderzoeksorganisatie of zorginstelling;
 - (Vertegenwoordiging van) cliënten;
 - (Vertegenwoordiging van) naasten en/of mantelzorgers;
 - Een zorg- en/of ondersteuningsprofessional;
 - Een vertegenwoordiger van een of meer relevante beroepsgroepen met beslissingsbevoegdheid. Bij voorkeur zijn dit projectleden die werkzaam zijn in de betrokken zorgorganisatie(s).

3.1.3 Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun⁸. De beschikbaarheid van subsidiemiddelen is gerechtvaardigd omdat het onderzoek zoals beoogd in deze subsidieoproep niet vanzelf tot stand komt. Het gaat om niet-commerciële, maatschappelijke vragen en ontwikkelingen die bijdragen aan het algemene publieke belang om de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van langdurige zorg in Nederland te verbeteren. Het gaat om vragen die niet door de markt worden opgepakt (marktfalen). Voor de individuele projecten in deze subsidieronde geldt de volgende staatssteunmaatregel:

DAEB vrijstellingsbesluit

Indien (een deel van) de binnen een project uit te voeren activiteiten voor deze subsidieoproep door ZonMw worden aangemerkt als een Dienst van Algemeen Economisch Belang ('DAEB'), betekent dit dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. In [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB](#) vindt u meer informatie over het DAEB Vrijstellingsbesluit, evenals de vereisten van het DAEB Vrijstellingsbesluit waaraan moet worden voldaan. De reikwijdte van de DAEB beperkt zich tot economische activiteiten. Economische activiteiten zijn activiteiten die door een marktpartij kunnen worden uitgevoerd.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.4 Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Geef in uw uitgewerkte aanvraag en begroting duidelijk aan:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.

⁶ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

⁷ Definitie van een zorginstelling: artikel 5, lid 1, [Wet toelating zorginstellingen](#).

⁸ Artikel 107 VWEU.

- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u uitgebreide informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen, zoals sponsoring en opdrachten. U vindt er ook voorbeeldovereenkomsten. Deze voorbeelden zijn handig als hulpmiddel bij het opstellen van uw eigen overeenkomst. Daarnaast wordt er uitleg gegeven over de voorwaarden waaraan deze overeenkomst moet voldoen. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.5 Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde

- Kan maximaal € 500.000,- (inclusief btw) worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 4 jaar
- Partijen dienen (daar bovenop) een eigen bijdrage te leveren van 5% van het aangevraagde bedrag, in cash of in kind. Bijvoorbeeld: als u het maximale bedrag van € 500.000,- (inclusief btw) aanvraagt bij ZonMw, voert u minimaal € 25.000,- extra op als eigen bijdrage, waardoor het totaal begrote bedrag minimaal € 525.000,- is.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 6.000.000,-

Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.2 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

3.1.6 Praktische voorwaarden

Houd bij het schrijven van de uitgewerkte aanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw uitgewerkte aanvraag in het Nederlands.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken dan het aangevraagde bedrag van het projectidee.
- Reserveer 10% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Draag zorg voor een reëel deelbudget voor de inzet van cliënten, naasten en/of mantelzorgers in uw project.

- Draag zorg voor een reëel deelbudget voor de inzet van zorg- en ondersteuningsprofessionals in uw project.
- Bij de uitgewerkte aanvraag voegt u de volgende verplichte bijlagen toe:
 - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een Letter of Commitment](#) per co-financier
 - Uitgebreide begroting in ZonMw DAEB-format;
- Door de hoofdaanvrager mee te sturen optionele bijlage(n):
 - Maximaal 3 A4 met figuren en/of tabellen.

Wanneer een bijlage niet verplicht is, wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic '[in 10 stappen subsidie aanvragen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

Beoordelingsprocedure en prioritering uitgewerkte aanvragen (maart - juli 2024)

1. **Subsidieaanvraag indienen.** U dient uw subsidieaanvraag in via [Mijn ZonMw](#). Dit doet u vóór de deadline van **5 maart 2024, om 14:00 uur**.
2. **Ontvangstcheck.** Na het indienen van uw subsidieaanvraag controleert ZonMw of uw subsidieaanvraag compleet is en voldoet aan de [voorwaarden](#). Wanneer uw aanvraag niet compleet is, ontvangt u binnen één week na de deadline bericht van ZonMw. U krijgt dan maximaal 48 uur de tijd om uw aanvraag opnieuw en volledig in te dienen. Hierbij mag de aanvraag nooit inhoudelijk aangepast worden. Alleen als uw aanvraag compleet en ontvankelijk is (voldoet aan alle randvoorwaarden) wordt deze beoordeeld. Gebruik hiervoor de [checklist](#) (zie bijlage).
3. **A. Beoordeling referenten.** De subsidieaanvraag wordt beoordeeld door minimaal twee externe referenten. Zij beoordelen de kwaliteit van uw aanvraag op basis van de relevantie- en kwaliteitscriteria.
B. Beoordeling door klankbordgroep. Parallel wordt de subsidieaanvraag beoordeeld door een klankbordgroep van vertegenwoordigers uit de praktijk. De klankbordgroep kijkt hierbij vooral naar de participatie van de praktijk in het project, de haalbaarheid van het project, en de mate van relevantie voor de doelgroep.
4. **Gelegenheid tot wederhoor.** De bevindingen en vragen van de referenten en klankbordgroep over uw subsidieaanvraag worden aan u voorgelegd (hoor), waarna u in de gelegenheid wordt gesteld hierop schriftelijk te reageren (wederhoor).
5. **Beoordeling commissie.** De commissie geeft een eindoordeel over uw aanvraag. Het relevantieoordeel en kwaliteitsoordeel stelt de commissie vast op basis van de subsidieaanvraag, het hoor en het wederhoor. Voor de prioritering van uitgewerkte aanvragen wordt gebruik gemaakt van de [prioriteringsmatrix](#) (Tabel 1).
Alleen aanvragen die minimaal als Relevant en Voldoende beoordeeld zijn komen in aanmerking voor honorering. Bij gelijk scorende voorstellen op relevantie en kwaliteit én als er meer voorstellen van tenminste goede kwaliteit en relevantie ontvangen zijn dan er budget beschikbaar is, vindt verdere prioritering plaats. Daarbij kijken we naar de verdeling van de projecten over de ouderenzorg en de gehandicaptenzorg en naar de landelijke spreiding van de projecten. De commissie adviseert aan ZonMw over de honorering en afwijzing van ingediende subsidieaanvragen.
6. **Besluit.** Op basis van de beoordeling door de commissie besluit ZonMw of uw project wordt gehonoreerd of afgewezen.

4.2. Relevantiecriteria

4.2.1 Programmaspecifieke relevantiecriteria

Anders werken/ anders organiseren

Het onderzoek richt zich op het beantwoorden van vragen over de meerwaarde van het anders werken en/of organiseren van langdurige zorg. De focus ligt op de kwaliteit van zorg, met een specifieke nadruk op de kwaliteit van leven voor mensen die langdurig zorg ontvangen. Daarnaast onderzoekt het de toekomstbestendigheid van deze zorg. Bij het aspect 'toekomstbestendigheid' wordt vooral gekeken naar het behoud van de toegankelijkheid van zorg. Dit houdt in het kunnen beantwoorden van de zorgvraag van de populatie, rekening houdend met de beschikbare menskracht, materiële en financiële middelen.

Kennisvragen uit/voor de praktijk

De uitgewerkte aanvraag onderbouwt dat het voorgestelde onderzoek relevante antwoorden geeft op vragen die leven in de praktijk. Er wordt duidelijk gemaakt dat en hoe de onderzoeksvraag rekening houdt met verschillende perspectieven op het vraagstuk en deze verbindt.

Participatie van patiënten en/of eindgebruikers

De uitgewerkte aanvraag beschrijft hoe mensen die langdurige zorg ontvangen en hun informele netwerk betekenisvol en effectief betrokken zijn en invloed kunnen hebben op de opzet en uitvoering van het onderzoek. U beschrijft hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project.

Relevante impact

Het onderzoek kan impact maken. De uitgewerkte aanvraag onderbouwt dat de beantwoording van de onderzoeksvraag impact kan maken, bijvoorbeeld omdat het gaat om een grote doelgroep, een veel toegepaste vorm van zorg, om een arbeidsintensieve vorm van zorg, of om een vorm van zorg waar bekende kwaliteitsproblemen of -tekorten spelen.

U beschrijft hoe u verwacht impact te realiseren. Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#).

Implementatie/ implementeerbaarheid

Het onderzoek is gericht op implementeerbare kennis. Het is van groot belang dat onderzoeksresultaten bruikbaar zijn voor de praktijk. De uitgewerkte aanvraag laten zien dat aandacht voor implementeerbaarheid van onderzoeksresultaten verweven is in alle stappen van het onderzoek.

4.2.2 Overige (ZonMw-brede) relevantiecriteria

Naast de programma specifieke relevantiecriteria gelden ook de algemene ZonMw-brede relevantiecriteria:

- **Diversiteit**
Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [sekse en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.
- **Toegang tot data**
ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw uitgewerkte subsidieaanvraag hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.

4.3. Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Let daarbij op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- **Plan van aanpak**
Beschrijf de gekozen methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing.
- **Haalbaarheid**
Maak aannemelijk dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
- **Projectgroep of persoon**
Beschrijf hoe de samenstelling van de projectgroep bijdraagt aan de kwaliteit van uw onderzoek of project.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4. Prioriteitstelling

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix. Aanvragen die beoordeeld worden als laag relevant, onvoldoende relevant en/of van matige of onvoldoende kwaliteit komen niet voor honorering in aanmerking:

Tabel 1 Prioriteringsmatrix

Kwaliteit	Relevantie			
	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant	Onvoldoende relevant
Zeer goed	1	4	-	-
Goed	2	5	-	-
Voldoende	3	6	-	-
Matig	-	-	-	-
Onvoldoende	-	-	-	-

5. Indienen

5.1. Indiening via Mijn ZonMw

Uitgewerkte subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online-indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is 5 maart 2024, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2. Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3. Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, LZO@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4. Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Marije Blok, senior programmamanager, 070 349 5065, LZO@zonmw.nl.

5.5. Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online-indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6. Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- [De algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [‘In 10 stappen subsidie aanvragen’](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun.](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Programmapagina Langdurige Zorg en Ondersteuning 2023-2027 \(LZO II\)](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB](#)
- [Bijlage 2 - Checklist voor indieners](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB

Wanneer binnen deze subsidieronde subsidie wordt aangevraagd, verstrekt ZonMw de subsidie onder het DAEB Vrijstellingsbesluit⁹, mits aan onderstaande voorwaarden voldaan wordt.

ZonMw heeft de beschreven activiteiten onder het kopje 'doel subsidieoproep' aangemerkt als economische activiteiten van algemeen belang. Voorafgaand aan de subsidieverlening zal ZonMw de subsidieontvanger(s) van de hierboven beschreven activiteiten via een besluit belasten met het beheer van een Dienst van Algemeen Economisch Belang ('DAEB').

De DAEB zal (voor een deel) bestaan uit het uitvoeren van de in het projectvoorstel beschreven activiteiten

De subsidieontvanger(s) die binnen deze subsidieronde subsidie ontvangen zijn op grond van artikel 5 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit verplicht om in hun boekhouding de kosten en de baten die samenhangen met de DAEB-activiteiten gescheiden op te nemen van kosten en baten van activiteiten die niet onder de DAEB vallen.

De financiering van het project zal de maximale duur van het project niet overschrijden. De maximale duur van een project zal in lijn met het DAEB Vrijstellingsbesluit in ieder geval niet meer dan 10 jaar bedragen.

Het aangevraagde subsidiebedrag mag niet meer bedragen dan de nettokosten van de voorziene projectactiviteiten. De parameters voor de berekening van de compensatie voor elk project zijn opgenomen in de [begrotingsstukken van ZonMw](#). De berekeningswijzen opgenomen in de begrotingsstukken zijn in overeenstemming met artikel 4 van het DAEB Vrijstellingsbesluit.

Gebleken overcompensatie vordert ZonMw op grond van artikel 6 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit terug. Is de looptijd van het project langer dan 3 jaar dan voert ZonMw een tussentijdse controle uit of er sprake is van overcompensatie.

In het geval van een consortium en bij de aanvraag nog onduidelijk is welke partijen aan het consortium deelnemen, is het mogelijk om deze partijen op een later moment aan het consortium toe te voegen. U dient het toevoegen van een nieuwe partij aan het consortium schriftelijk te melden bij ZonMw. De nieuwe partij zal pas onderdeel vormen van het consortium indien ZonMw goedkeuring heeft verleend. Voor alle partijen geldt dat ze afzonderlijk aan alle voorwaarden van het DAEB Vrijstellingsbesluit dienen te voldoen.

Indien blijkt dat de projectactiviteiten niet, of niet geheel zijn verricht, dan wel niet, of niet geheel aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan, kan ZonMw de subsidie op een lager bedrag vaststellen en uitbetaalde voorschotten(deels) terugvorderen.

⁹ Besluit van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen, 2012/21/EU, PB EU 2012 L7/3.

Bijlage 2 – Checklist voor aanvragers

ZonMw heeft een checklist opgesteld die u kunt gebruiken bij het opstellen en controleren van uw uitgewerkte subsidieaanvraag. Door de checklist na te lopen mist u geen belangrijke stappen bij het doen van uw aanvraag. Dit is een hulpmiddel voor de ronde 'Anders werken, anders organiseren in de langdurige zorg voor kwetsbare personen'

De aanvragers	
☐	De hoofdaanvrager is afkomstig uit een onderzoeksorganisatie of een zorginstelling.
☐	De bestuurlijk verantwoordelijke en hoofdaanvrager zijn afkomstig uit dezelfde organisatie.
☐	Er is samenwerking tussen een onderzoeksorganisatie en een zorginstelling.
☐	In de uitgewerkte subsidieaanvraag is beschreven hoe bestuurders van de verschillende organisaties betrokken zijn/worden.
De projectgroep bestaat minstens uit	
☐	Een projectleider/penvoerder uit een onderzoeksorganisatie of zorginstelling.
☐	Een zorg- en/of ondersteuningsprofessional.
☐	Vertegenwoordiger van een of meer relevante beroepsgroepen met beslissingsbevoegdheid.
☐	(Vertegenwoordiger van) cliënten die langdurige zorg en ondersteuning ontvangen.
☐	(Vertegenwoordiger van) naasten/ mantelzorgers.
Praktisch	
☐	Het aangevraagde subsidiebedrag is maximaal 500.000,- euro.
☐	Er is cofinanciering/eigen bijdrage van minimaal 5% van het aangevraagde bedrag, in cash of in kind.
☐	De uitgewerkte subsidieaanvraag is in het Nederlands geschreven.
☐	De beoogde looptijd van het project is maximaal 48 maanden.
☐	De geplande startdatum van uw project is uiterlijk 1 november 2024.
Inhoudelijk	
☐	Het onderwerp van het project valt binnen minstens één van de beschreven doelen van de oproep: 1- De andere manieren van werken en organiseren beogen de kwaliteit van leven van mensen die langdurig afhankelijk zijn van zorg en ondersteuning te vergroten, en vergroten de kwaliteit van de zorg. 2- De andere manieren van werken en organiseren zijn gericht op anders werken voor de toekomstbestendigheid van de langdurige zorg
☐	Het project is gericht op onderzoek naar zorg binnen het kader van de Wet langdurige zorg
☐	Tip: Er is rekening gehouden met de programmaspecifieke relevantiecriteria, de algemene ZonMw relevantiecriteria en met de kwaliteitscriteria
Agenda	
Dinsdag 5 maart 2024 om 14:00	Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag
Begin april 2024	Ontvangst commentaar referenten
Medio april 2024	Deadline indienen wederhoor
Eind juli 2024	Besluit
1 november 2024	Uiterlijke startdatum